

Skånes störste sjöröfvere.

2

Under medeltidens förvirrade sked, när det för folken på nordskånes stränder föga bättre ställt än i de äldre åsador, då alla nordens drakar ståfödde i västerledning. Brytningsperioden, till var att leva kvar mans övrig och fred i dag kunde betyda krig i morgon, leke nog med att riken knuffades med riken om gränser, som inönders parter kunde precisera — inönders låga klasserna i en ofärdig fejd, allt var som i en svärmande bikupa och förmåde något redigt ord tränga igenom larvet att ramlande tron, knakande vaspensköldar, fallande kräklor och jordägningsklockornas klang så var det roligt: »Förrådare!» »Danmark är en lustig förgård till helvetet», sade den cyske ärkebiskop Jens Grand en gång och om man nu än har svårt att uppfatta det lustiga måste man dock medgifva att uttrycket i öfrigt var ganska rättfärdigt.

En i sundet och ut ur sundet, tranor åter, stora flottor och små flottor, breda slagskepp och grundgående lodor, strandhugg på tyskt, svenskt, norsk och — danskt manér, däremellan en tåka sjöröfvere, som stulo och slog, hjäl utan att följa något visst system — allt detta hörde till kustbons dagliga bild den tiden.

En långt Helsingborgs hus kastade sig i skugga skugga rädde jämförelsevis, men den stolte slottshöfdingen fick nog se mycket, som han inte förmådde hindra: när t. ex. någon af rikets rådd eller kapitelherre i primstol behagad, landstiga och antända en bondgård, fött få sitt vin glödgadt. Man amusera sig sig ju bara till och borden hade gifvetvis gjort mycket rackartyr i sin dag.

och hade man inte redan så annu, en, därpå var man säker. Mitt straffande därför välbelat rådsherren, men knepigare prelaten visste en annan, att för säkerhets skull skjuta skulden på och smekade sig tillfälligt. Ende stoff.

En skånes mest fruktade tributär i 1200-talet var normannen Alf Erlingsson från Borgarsyssel, där hans far Erling Alfsson var en högeligen hörd man. Att ätten ägde stort anseende framgår däraf att när svenske konungar Valdemar förlorat slaget vid Hofva i Västergötland mot sin broder prins Magnus (Ladulås) flydde han till Alfsson och lämnade i dennes vård sin 3-åriga son Erik. Denna släktens betydelse för Alf tidigt en framskjuten ställning och han var redan år 1277 en af Norges fullmakttige vid herremötet i Kneiff.

Under det stora norra kriget mellan Danmark och Norge skapade sig Erlingsson ett vida fruktadt namn som en af sin tids oförvågaste, men också grymmaste sjöbussar. Som ett viddjur för han fram utefter Skånes kuster; där var honom vid strandhuggen, säger en munkrelation, »ett ovanskeligt nöje att slå fängna kvinnor fullt nakna, binda dem till händer och fötter och sedan till hakan nedgräva dem i myrstackar och han fann ogemlen förlustelse i att slånnas skamligt stympa och till döda öfva naturliga styggheter med de barn som föll i hans händer». Man får väl hoppas att denna teckning är öfverdriften; sonen från Borgarsyssel hade förärfvat sig kyrkans hat genom höfvens

En poleri af hennes agodelar och när tillfälle att hämnas med pennan spade klosterannalisterna icke på färger.

En räckligt återstår i alla fall för att Alf minne afskydd. År 1284 ödelade han med eld och svärd Skanör och hela Skånekusten, ankrade en tid i Öresund och uppbäckte så många danska och hauseatiska skepp som ditkommo. Från denna fejdfejd mäter sägnen om en fager jungfru i Bjäre härad, hvilken fägen fördes ombord på höfdingens fartyg och af segtrarens lystna blickar förstod, övad öde som väntade henne. Till lösen för sitt lif erbjöd hon då en underbar salva, som gjorde sin ägare osårbar för alla hugg. Detta var i de rätta ällarnes smak, men de ville se något prof på att hon icke lurade dem, hvar för flickan insmorde sin hals med trollnedlet och bad dem hugga till. En af nämmen tilldelade henne också ett frukansvärdt yxhugg och öfversköld af sitt blod sjönk Bjärejungfrun död ned på läcket. Hon hade frivilligt offrat sitt lif för ett räddt liv.

En darpa brande Alf Horsens och Helsingborg på Seland, undvek skickigt den flotta på 30 skepp, som hans utsändt att fänga den farlige sjöhjälten och förhärjade i stället de danska stränderna vid Nordsjön.

En stous och till tack för gjordt, Alf utnämnde Norges konung Erik Præsthatere Erlingsson till jarl 1286. Denne stod nu på höjden af sitt rykte, Magnus Ladulås i Sverige beundrade honom mycket och ännu finnes i behåll ett särdeles nådigt affattadt handbrev från denne monark till Borgarsysseljarlen — den äldsta svenska konungahandkrift vi äga i original.

En Alf hade strätt sig bind på makten, äran och härligheten. Han trodde sig orubblig däruppe på höjderna. I en svist med den norske stormannen Hake Agmundsson ihjälslag han denne, någon som han måtte gjort synnerligen grundigt, »hast gruveligt», påstår krönikan och berättar vidare på sitt naiva sätt att hvad Hakel af innerslarfvor (inellor) haft lågo jämmerligen dagligstugan rundt förödda, och opp uti spisel och blefvo de skoflade hop, då man cvidande tog opp väl två pottor goda. Detta sätt att försörjra er ståndsbroders inre lösegendom kunde naturligtvis inte annat än väcka ond blod, hela den omkomnes släkt reste sig mot lädet och jarlen förklarade fredlös på ängst, där han personligen infunnit sig och ytterligare förvärrade sin sak genom att slå lagmannen i ansiktet med sin ärmhanske.

En norruens riken stod jag då nog i Norge, men Erlingsson vilka öfver allt och alla, hvarför han rannvettigt trots satte sig till motvärn, när Agmundssons son klädde brynja för färdarvet och fadershämmarens svär samrade på mördarens borgportar. Men sedan Alf i striden förlorat 260 af sina män insåg han ändtligen det resultatlös att kämpa emot öfvermakten och flydde till Magnus Ladulås, hvilken då upptejll sig på Bøbergs slott vid Falkenberg för att möta sin son Birgers trolovade, danska prinsessan Märta. Den andra cunglige Folkungen var en man, som ildrig glömde, vare sig det gälde god eller ond och Erlingsson var säker under hans beskydd.

En i den landsflyktige på en ide, enligt, tycker man, med hans skapelse: han gick i kloster. Medeltidens egendomliga själslif har emellertid flera exempel att uppvisa på dylik hastigt påkommen ånger, hvilken dock ofta gick lika kvickt som den infunnit sig. Hvar vet nu än var som kvälde den svenska

En terren — vinnaden af henne, det skånska dygdemartyren eller Hakel, på pottor god råga innanmäte — så klade han ganska snart sina affärer med himmelen. När år 1288 krig på nytt bröt mellan Danmark och Norge slängde Ladulås' skyddsling både kåpa och adband, skaffade sig i all tysthet med andsmäns bistånd skepp och manskap och uppträdde ånyo vid Skånes och Seland's kuster som den fruktade »Alle från Skåneland».

En eringssons lycka ville ej denna följa honom i Danaviking. En fikare från Luntunet sköt med en pil ut hans ena öga, när han under kryssning Skelderviken förstörde fiskarens utått garn och vid seglingen natttid för i Kullaberget tjöto häradsgalgens gatar repets och bilans afgrundsdiaktade trapa, då alla sundets hällöga strandvåkare pepo med i refrängen. Det varslade om slutet på sagan, nämligen i rikt

En Alf utanför Helsingör anfällen af en sin forne stallbroder, numera kunglige trommannen Benedikt Rimorssson, samt efter en skarp fäktning tillfångatagen och fördd till Helsingborg, hvars Erik Clippings änka, regentinnan Agnes, höll hof. Drottningen gjorde processen kort med sitt lands oförsonlige fientel; han dömdes att såsom sjöröfvere hushuggas och steglas, hvilket straff öfven verkställdes af höjderna ofvanför staden. Detta skedde år 1290. Två år enare nedtog en pietetsfull normannians kvarlevor och förde dem till Tönsberg i Norge, där de fördes.

En surmanning nämnd kan omtalas en landsförvisstes öfverman Benedikt Rimorssson hade en bror, Joen Rimorssson, hvilken var en lika äfventyrlig våghals till sjös som Alf, ehuru ej så namnkunnig. Okänd medföljde han en gång ett skepp, då en orkanlik storm uppstod, hvilken ökades mer och mer, så att slutligen besättningen började tro några stor syndare var ombord, för hvars skull de finga utstå allt detta. De drog där för lott och denne föll på Joen, som snåbjöande bekände en hel hop missgärningar. Så fort han kastades öfver bordet ställde sig övadret. Munkfascikeln, som skildrar detta, glömmar ej tillägga att öfven, innan han slängdes öfver relingen, åtog från halsen en tung guldcydda och donerade den till sin hembygds kloster. »Och var detta i sanning en ljufvig hädanfärd», säger broder prägnare med salselve, men det torde nog såda delade meningar om den saken.

En i det danska folkmedvetenhet framgår bäst däraf att man ännu i behåll två gamla kämpavisor, som handla om honom och hans bragder. De äro af dessa börjar sålunda: På söder segla de tyske män allt med både mjöl och salt, men Alf han ligger i Öresund, han tager ifrån dem allt. Därför kläder Alf både stegel och hjul så högt för Öresund.

En i andra visan, som tröngen är de, han följande omkvide: Och Alle ligger på stegel och hjul, skinner hvit skinn ömsänd.

En i slutade som han leivat, den öfver stormanssonen — i blod. Sonen att brandrött stjärnskott kom han och gick. I medeltidens häfder korsa många livliga banor hvarandra.

En i sin långt ifrån förhoppnings, då denne står i begrepp att gå ut — Du är då inte hemma en enda kväll! — Sonen (djupt förläpnad): — Jaa, minn ända inte den där lördagskvällen i hösten.

Skånelande från allmänheten

36

36

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.

En anmunda ledamöter i Styrelsen för Skånelande förening i härmed meddelat de underhandlingar, som inleddes med vederbörande sockerbruk, hittills ej lämnat resultat vi hoppades vid vår förenings sammankommande.